

**PREZES
URZĘDU OCHRONY
KONKURENCJI I KONSUMENTÓW**

DNR-70-153(25)/09/BZ

Warszawa, dn. 9 listopada 2009 r.

DECYZJA NR DNR-1/111/2009

Na podstawie art. 138 § 1 pkt 1 w związku z art. 127 § 3 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. - Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2000 r. Nr 98, poz. 1071 z póź. zm.) oraz art. 26 ustawy z dnia 12 grudnia 2003 r. o ogólnym bezpieczeństwie produktów (Dz. U. Nr 229, poz. 2275, z 2007 r. Nr 35, poz. 215, z 2008 r. Nr 157, poz. 976 oraz 2009 r. Nr 18, poz. 97 i Nr 20, poz. 106), po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego wszczętego w związku ze złożonym przez przedsiębiorcę „DIANA-STYL” spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Sulechowie wnioskiem o ponowne rozpatrzenie sprawy zakończonej decyzją nr DNR-1/90/2009 z dnia 16 września 2009 r., dotyczącą produktu niespełniającego ogólnych wymagań bezpieczeństwa – swetra damskiego – model 31/08, Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów utrzymuje w mocy zaskarżoną decyzję.

Uzasadnienie

W piśmie z dnia 2 października 2009 r. przedsiębiorca „DIANA-STYL” spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Sulechowie (strona postępowania) złożył wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy zakończonej decyzją Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (UOKiK) nr DNR-1/90/2009 z dnia 16 września 2009 r.

Na mocy zaskarżonej decyzji nr DNR-1/90/2009 z dnia 16 września 2009 r. Prezes UOKiK stwierdził, iż strona postępowania wprowadziła na rynek produkt niespełniający wymagań bezpieczeństwa. W związku z tym nałożył na stronę postępowania obowiązki określone w art. 24 ust. 4 pkt 2 lit. b) ustawy z dnia 12 grudnia 2003 r. o ogólnym bezpieczeństwie produktów (Dz. U. Nr 229, poz. 2275 z późn. zm.), zwanej dalej „ustawą o ogólnym bezpieczeństwie produktów” oraz karę pieniężną w wysokości 1500 zł na podstawie art. 33a ust. 2 pkt 2) ww. ustawy.

We wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy strona postępowania oświadczyła, iż nie zgadza się z rozstrzygnięciem i wnosi o ponowne rozpatrzenie sprawy w całości. Strona postępowania

wskazuje, iż była przekonana, że nabyte od czeskiego przedsiębiorcy KOH-I-NOOR a.s. z siedzibą w Pradze zatrzaski są produktem spełniającym wymagania bezpieczeństwa, na dowód czego powołuje się na przedłożoną uprzednio do akt sprawy, poświadczoną za zgodność z oryginałem, kopię certyfikatu jakości zatrzasków. Jednocześnie podkreśla, iż z uwagi na fakt nabycia nieznaczej ilości zatrzasków, zakup tych elementów odbył się w oparciu o paragon, który następnie został zgubiony. Jednocześnie kwestionuje zasadność działania Prezesa UOKiK, który za pośrednictwem systemu RAPEX, zwrócił się do czeskich władz nadzoru rynku z zapytaniem, czy strona postępowania rzeczywiście dokonała zakupu zatrzasków od przedsiębiorcy KOH-I-NOOR a.s. z siedzibą w Pradze, wskazując na niemożność uzyskanie tego typu informacji na podstawie paragonu. Odnosząc się do zarzutu Prezesa UOKiK dotyczącego braku współpracy z organem nadzoru rynku, strona postępowania podtrzymuje stanowisko, iż nie jest w stanie ustalić listy dystrybutorów, którym sprzedała sweter damski - model 31/08, zwany dalej „swetrem”, argumentując to faktem umieszczania na fakturach VAT oznaczenia produktu jedynie nazwą „sweter”. Na dowód powyższego powołuje się na wyniki kontroli przeprowadzonej przez Lubuskiego Inspektora Inspekcji Handlowej, potwierdzającej ten fakt. Stwierdza jednocześnie, iż niezasadne jest przywoływanie przez Prezesa UOKiK w decyzji nr DNR-1/90/2009 z dnia 16 września 2009 r. faktu braku współpracy z organem nadzoru rynku w zakresie przedstawienia listy dystrybutorów, ponieważ z uwagi na oznaczenie „sweter” na fakturach VAT nie było to dla strony postępowania działanie możliwe do wykonania. Dodatkowo strona postępowania podtrzymuje swoje stanowisko dotyczące zbędności prowadzenia kartotek, rejestrów sprzedaży lub innych baz danych, które umożliwiałyby ustalenie ilości sprzedanych produktów i ich nabywców z uwagi na jednorodność produkcji oraz ograniczony asortyment surowców. Uzasadnia to tym, iż zajmuje się wyłącznie produkcją wyrobów z dzianin, a każda przędza wykorzystana do produkcji nabywana jest po zapoznaniu się z atestem. W niniejszej sprawie strona postępowania wskazuje, iż zanim zakupiła zatrzaski upewniła się, iż są one produktem bezpiecznym. Strona postępowania polemizuje również z zarzutem Prezesa UOKiK, iż nie udowodniła produkcji 100 sztuk swetra w okresie wiosna-lato 2008 r. Dowodem świadczącym o wytworzeniu wskazanej ilości produktu jest według strony fakt, iż sweter był przeznaczony do sprzedaży sondażowej (powołanie się na oświadczenie kontrolowanego przez inspektorów Inspekcji Handlowej dystrybutora strony z dnia 23 kwietnia 2009 r. zawierające informację o tym, iż sweter nabył w ilości 3 sztuk jako wzór do zaopiniowania) oraz to, iż zakupiono 200 sztuk zatrzasków zużytych następnie do produkcji 100 sztuk swetrów. Strona postępowania podkreśla także, iż do tej pory Prezes UOKiK nie wymagał od niej wykazania, iż wyprodukowała ona 100 sztuk swetra, a zatem była przekonana o bezsporności tego faktu.

W związku ze złożonym wnioskiem, w piśmie z dnia 14 października 2009 r., na podstawie art. 61 § 4 Kodeksu postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2000 r. Nr 98, poz. 1071 z późn. zm.), w związku z art. 26 ustawy z dnia 12 grudnia 2003 roku o ogólnym bezpieczeństwie produktów, Prezes UOKiK poinformował przedsiębiorcę „DIANA-STYL” spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Sulechowie o wszczęciu postępowania w przedmiocie ponownego rozpatrzenia sprawy zakończonej zaskarżoną decyzją nr DNR-1/90/2009 z dnia 16 września 2009 r. Jednocześnie w piśmie z dnia 14 października 2009 r. Prezes UOKiK zwrócił się do strony postępowania o doprecyzowanie żądania dotyczącego zbadania zatrzasków użytych do produkcji swetra, w szczególności o określenie, czy żądanie dotyczy ponownego przeprowadzenia badań laboratoryjnych produktu pod kątem obecności niklu w zatrzaskach, których celem byłoby wskazanie, iż produkt spełnia wymagania bezpieczeństwa, czy też potwierdzenia przez czeskiego przedsiębiorcę KOH-I-NOOR a.s. z siedzibą w Pradze, iż zatrzaski użyte do produkcji swetra zostały przez niego wyprodukowane. Prezes UOKiK wezwał również stronę postępowania do przekazania dowodów zakupu zatrzasków od czeskiego przedsiębiorcy np. paragonu lub oświadczenia producenta, które potwierdzałyby, iż strona postępowania dokonała od niego zakupu zatrzasków. Ponadto Prezes UOKiK poinformował stronę postępowania o prawie do czynnego udziału w każdym stadium postępowania, a w szczególności o prawie zapoznania się ze zgromadzonymi aktami sprawy oraz o prawie wypowiedzenia się co do zebranych dowodów i materiałów oraz zgłoszonych żądań. Strona postępowania nie skorzystała z przysługujących jej praw. W piśmie z dnia 26 października 2009 r. strona postępowania stwierdziła, iż nie wnosi o ponowne dokonanie badań laboratoryjnych, ale o przeprowadzenie za pośrednictwem Prezesa UOKiK wniosku dowodowego polegającego na ustaleniu przez czeskie organy nadzoru rynku faktu, czy zatrzaski użyte do produkcji kwestionowanego swetra zostały wyprodukowane przez przedsiębiorcę KOH-I-NOOR a.s. z siedzibą w Pradze.

Prezes UOKiK ustalił i stwierdził:

Istotą postępowania odwoławczego, które w przypadku spraw rozpatrywanych przez Prezesa UOKiK ma charakter ponownego rozpatrzenia sprawy jest ponowne rozpoznanie i rozstrzygnięcie tożsamej przedmiotowo i podmiotowo sprawy administracyjnej w granicach wyznaczonych wyłącznie rozstrzygnięciem decyzji organu pierwszej instancji. W toku postępowania organ odwoławczy dokonuje oceny, czy wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy jest uzasadniony oraz sprawdza, czy wydana decyzja była prawidłowa.

Strona postępowania zaskarżyła całość rozstrzygnięcia decyzji nr DNR-1/90/2009 z dnia 16 września 2009 r. W związku z tym, Prezes UOKiK w toku niniejszego postępowania ponownie

dokonał analizy zgromadzonego w tej sprawie materiału dowodowego w zakresie objętym zaskarżeniem, a w szczególności wziął pod uwagę stanowisko strony postępowania oraz przywołane przez nią argumenty i nie dopatrył się w prowadzonym wcześniej postępowaniu uchybień, które powinny skutkować uchyleniem zaskarżonej decyzji i odstąpieniem od ukarania przedsiębiorcy „DIANA-STYL” spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Sulechowie lub obniżeniem wysokości nałożonej kary.

Celem postępowania administracyjnego zakończonego decyzją Prezesa UOKiK nr DNR-1/90/2009 z dnia 16 września 2009 r. było przeciwdziałanie wprowadzaniu przez stronę do obrotu produktu stwarzającego realne zagrożenie dla użytkownika – swetra, który poprzez zastosowanie w nim metalowych zatrząsków wydzielających nikiel mógł spowodować zatrucie organizmu człowieka tą substancją. Z uwagi na to, iż strona nie podjęła współpracy z organem nadzoru rynku, niemożliwym stało się przeciwdziałanie zagrożeniom stwarzanym przez sweter znajdujący się w obrocie. Głównym celem decyzji Prezesa UOKiK nr DNR-1/90/2009 z dnia 16 września 2009 r. było zastosowanie wobec strony postępowania właściwych środków administracyjnych – natychmiastowego wycofania produktu z rynku - mających na celu szybkie zminimalizowanie potencjalnych zagrożeń stwarzanych przez sweter, a grożących konsumentom. Należy wskazać, iż strona postępowania nie neguje faktu wprowadzenia na rynek produktu niebezpiecznego, a jedynie powołuje się na swoją nieświadomość w tym zakresie. Stosownie do ustawy z dnia 12 grudnia 2003 roku o ogólnym bezpieczeństwie produktów producenci mają obowiązek podjąć wszelkie działania, aby zapewnić, by ich produkt w normalnych lub przewidywalnych okolicznościach nie stanowił zagrożenia dla konsumenta. Wskazane przez stronę postępowania argumenty nie zwalniają jej z obowiązku wyeliminowania zagrożeń stwarzanych przez produkty, które zostały wprowadzone przez nią na rynek. Należy zwrócić uwagę na zachowanie strony postępowania, która nie przekazywała informacji na żądanie Prezesa UOKiK – nie była ona w stanie udowodnić ani liczby wprowadzonych przez siebie na rynek produktów ani też listy dystrybutorów. W opinii Prezesa UOKiK takie zachowanie strony ma co najmniej znamiona niedbalstwa. Konsekwencje takiego zachowania strony są takie same jak w przypadku działania umyślnego – jest to bowiem niepowiadomienie dystrybutorów o tym, że produkty nie są bezpieczne i w konsekwencji narażanie konsumentów na stwarzane przez nie zagrożenie. Fakt, iż nie mogła tego uczynić z powodu braku elementarnej choćby orientacji w przepisach prawa dotyczących prowadzenia działalności gospodarczej nie może być wzięty pod uwagę. Ponadto, jak podkreślił to Prezes UOKiK w uzasadnieniu do zaskarżonej decyzji, w fazie projektowania i badania produktu przed jego wprowadzeniem do obrotu nie zawsze możliwe jest określenie wszystkich potencjalnych niebezpieczeństw związanych z jego użytkowaniem zwłaszcza, iż część z nich może powstawać wskutek oddziaływania danego produktu z innymi produktami. Biorąc pod uwagę powyższe, strona

postępowania prowadząc działalność gospodarczą w sposób zawodowy i profesjonalny oraz wprowadzając jednocześnie na rynek produkt jako producent, ma obowiązek prowadzenia kartotek, rejestrów sprzedaży lub innych baz danych w taki sposób, aby można było ustalić ilość sprzedanych produktów oraz określić podmiot, który od strony zakupił wskazane produkty. Wskutek tego, iż strona postępowania niejednoznacznie określała na fakturach VAT sprzedawany produkt, posługując się jedynie nazwą "sweter" bez wskazania na konkretny model, niemożliwe stało się w toku postępowania ustalenie przedsiębiorców, którzy nabyli od strony przedmiotowy produkt, a przez to strona postępowania nie dochowała obowiązku przewidzianego w art. 10 ust. 4 pkt. 2 ustawy o ogólnym bezpieczeństwie produktów. Zgodnie z ww. artykułem *Producent, zachowując należytą staranność, w zakresie prowadzonej działalności, jest zobowiązany podejmować działania odpowiednie do właściwości dostarczanego produktu, mające na celu uniknięcie zagrożeń, w tym – o ile jest to niezbędne – umożliwiające wycofanie produktu z rynku, właściwe i skuteczne ostrzeżenie konsumentów lub wycofanie produktu od konsumentów.*

Odnosząc się do zarzutów przedstawionych przez stronę postępowania we wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy, zdaniem Prezesa UOKiK, nie stanowią one argumentów, które mogłyby wpłynąć na treść zaskarżonej decyzji. Twierdzenia, na które powołuje się strona postępowania, stanowią jedynie wątki uboczne, które w żaden sposób nie umniejszają jej winy we wprowadzeniu na rynek niebezpiecznego produktu, co było przedmiotem decyzji Prezesa UOKiK nr DNR-1/90/2009 z dnia 16 września 2009 r. W opinii Prezesa UOKiK, we wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy strona postępowania nie zakwestionowała swojej odpowiedzialności za wprowadzenie na rynek produktów niebezpiecznych. Strona postępowania oświadczyła, że działanie to było spowodowane nieświadomością tego, iż użyte do produkcji swetra zatrzaski mogą być produktem niebezpiecznym. Dodatkowo w piśmie z dnia 8 czerwca 2009 roku strona jednoznacznie oświadczyła, iż była przekonana, że zatrzaski pokryte niklem są możliwe do stosowania w bezpośrednim i długotrwałym kontakcie z ludzkim ciałem, na dowód czego przedstawiła kopię certyfikatu jakości tych elementów. Ponadto w piśmie z dnia 26 października 2009 roku strona nie żądała przeprowadzenia dodatkowych badań laboratoryjnych na obecność niklu w zatrzaskach, a jedynie potwierdzenia faktu nabycia tych elementów u przedsiębiorcy KOH-I-NOOR a.s. z siedzibą w Pradze. Zgodnie z załącznikiem 11 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 6 kwietnia 2004 r. w sprawie bezpieczeństwa i znakowania produktów włókienniczych (Dz. U. Nr 81, poz. 743 ze zm.), stosowanie niklu jako powłoki w akcesoriach i dodatkach (w tym przypadku w zatrzaskach) jest zabronione. Intencją żądania Prezesa UOKiK, dotyczącego przedstawienia dowodów świadczących o tym, iż zatrzaski użyte do produkcji swetra pochodzą od czeskiego przedsiębiorcy, np. paragonu lub oświadczenia producenta, było ustalenie ilości zakupionych elementów, a nie wykazanie bezpieczeństwa stosowania niklu w produktach

włókienniczych. Ustalenie zaś ilości zakupionych zatrząsków pomogłoby Prezesowi UOKiK zweryfikować ilość wprowadzonych na rynek swetrów, a tym samym ocenić w jakim stopniu zdrowie i życie konsumentów zostało narażone na niebezpieczeństwo. W świetle obowiązującego prawa zakaz stosowania jakichkolwiek dodatków wydzielających nikiel jest bezsporny. W związku z tym okoliczność, iż w toku postępowania nie przedstawiono jednak jakichkolwiek dowodów świadczących o tym, iż strona postępowania rzeczywiście nabyła zatrząski od przedsiębiorcy KOH-I-NOOR a.s. z siedzibą w Pradze, nie ma wpływu na wagę naruszenia przez nią przepisów ustawy z dnia 12 grudnia 2003 roku o ogólnym bezpieczeństwie produktów oraz rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 6 kwietnia 2004 r. w sprawie bezpieczeństwa i znakowania produktów włókienniczych. Okoliczność ta odnosi się tym samym do faktu zagubienia pargonu. Ponadto, w opinii Prezesa UOKiK budzi wątpliwości, iż strona postępowania posiadała certyfikat jakości zatrząsków pochodzący od czeskiego producenta, natomiast nie dysponowała jakimkolwiek dowodem zakupu zatrząsków u tego przedsiębiorcy ani jego oświadczeniem świadczącym o wyprodukowaniu przez niego zatrząsków użytych następnie przez stronę postępowania do produkcji swetra. Ponadto, w opinii Prezesa UOKiK wniosek strony postępowania zawarty w piśmie z dnia 26 października 2009 roku nie jest zasadny w części, w jakiej polski organ nadzoru rynku miałby pośredniczyć w przeprowadzeniu wniosku dowodowego polegającego na ustaleniu przez czeskie organy nadzoru rynku faktu, czy zatrząski użyte do produkcji kwestionowanego swetra zostały wyprodukowane przez przedsiębiorcę KOH-I-NOOR a.s. z siedzibą w Pradze. Zdaniem Prezesa UOKiK strona postępowania mylnie interpretuje wcześniejsze działanie Prezesa UOKiK, polegające na starannym ustaleniu stanu faktycznego sprawy przy pomocy czeskich organów nadzoru rynku poprzez system RAPEX, jako przejaw konieczności dalszego działania organu nadzoru rynku w pośrednictwie w uzyskaniu dowodów dla strony postępowania. Fakt dochowania należytej staranności przez Prezesa UOKiK w ustalaniu stanu faktycznego sprawy przed wydaniem decyzji nr DNR-1/90/2009 z dnia 16 września 2009 roku nie pociąga za sobą automatycznie obowiązku pośredniczenia przez niego w przeprowadzaniu dowodów w postępowaniu administracyjnym w sprawie ponownego rozpatrzenia sprawy ogólnego bezpieczeństwa swetra. To strona postępowania, która jest zainteresowana zmianą wydanej decyzji powinna udowodnić, iż nabyła zatrząski od czeskiego przedsiębiorcy, przedstawiając organowi nadzoru rynku właściwe dowody świadczące o fakcie pochodzenia zatrząsk od przedsiębiorcy KOH-I-NOOR a.s. z siedzibą w Pradze. W decyzji nr DNR-1/90/2009 z dnia 16 września 2009 roku Prezes UOKiK uznał oświadczenie strony postępowania o zakupie zatrząsk od czeskiego przedsiębiorcy KOH-I-NOOR a.s. z siedzibą w Pradze za niewiarygodne z uwagi to, iż nie przedstawiono jakichkolwiek dowodów świadczących o tym, iż strona postępowania rzeczywiście nabyła zatrząski od przedsiębiorcy KOH-I-NOOR a.s. z siedzibą w Pradze, a wskazany podmiot nie

dysponował jednocześnie żadnym zamówieniem dokonany przez stronę postępowania, fakturą VAT ani jakimkolwiek innym potwierdzeniem sprzedaży zatrząsków. Zgodnie z orzecznictwem NSA, nie jest prawidłowy wniosek, że w sytuacji, gdy strona kwestionuje ustalenia organu administracji, ale nie przedstawia dowodów potwierdzających jej twierdzenia, na organie administracji spoczywa ciężar dowodzenia faktów mających przemawiać przeciwko ustaleniom poczynionym przez ten organ (wyrok NSA z 20 maja 1998 r., I S.A./Ka 1605/09).

W opinii Prezesa UOKiK argumenty przywołane przez stronę postępowania, a odnoszące się do niemożności współpracy z organem nadzoru rynku z powodu stosowanej przez przedsiębiorcę praktyki niedokładnego określania produktu na fakturach VAT, wskutek której nie można było ustalić precyzyjnie liczby wprowadzonych na rynek produktów oraz fakt uznania przez stronę zbędności prowadzenia jakichkolwiek baz danych pozwalających na zidentyfikowanie dystrybutorów swetra z uwagi na jednorodność produkcji oraz ograniczony asortyment surowców, także nie zmieniają stanu faktycznego na podstawie którego została wydana decyzja nr DNR-1/90/2009 z dnia 16 września 2009 r. Strona postępowania twierdzi, iż fakt wyprodukowania przez nią 100 sztuk swetrów w okresie wiosna-lato 2008 roku jest bezsporny, gdyż nie została ona w toku zakończonego postępowania wezwana do udowodnienia wskazanej okoliczności. Prezes UOKiK nie może przychylić się do tego twierdzenia, ponieważ w piśmie z dnia 18 czerwca 2009 r. skierowanym do strony postępowania jednoznacznie poinformował stronę o obowiązku współpracy z Prezesem UOKiK, w szczególności do konieczności przedstawienia listy wszystkich dystrybutorów, jakim w okresie wiosna-lato 2008 r. mogła ona sprzedać 100 sztuk swetrów damskich wraz z oświadczeniami o nieposiadaniu wspomnianego produktu lub faktur korygujących VAT, potwierdzających odebranie od dystrybutorów produktów będących przedmiotem postępowania. W opinii Prezesa UOKiK okoliczność produkcji oznaczonej ilości produktów w konkretnym okresie czasu nie może zostać uznana za udowodnioną ani poprzez przywołany przez stronę postępowania dowód w postaci oświadczenia kontrolowanego przez inspektorów Inspekcji Handlowej dystrybutora z dnia 23 kwietnia 2009 r. zawierającego informację o tym, iż nabył sweter od strony postępowania w ilości 3 sztuk jako wzór do zaopiniowania ani poprzez to, iż zakupiono 200 sztuk zatrząsków zużytych następnie do produkcji 100 sztuk swetrów. Nie przedstawiono bowiem dowodu zakupu 200 sztuk zatrząsków, z których rzekomo wyprodukowane zostało 100 sztuk swetra. Okoliczność wytworzenia produktu do celów sprzedaży sondażowej również nie może być podstawą do przyjęcia, iż strona postępowania wyprodukowała określoną ilość swetrów w danym okresie czasu.

Podstawą do nałożenia przez Prezesa UOKiK kary na przedsiębiorcę „DIANA-STYL” spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Sulechowie było wprowadzenie na rynek produktu niebezpiecznego, tj. swetra damskiego – model 31/08. Badania laboratoryjne

przeprowadzone przez Specjalistyczne Laboratorium Produktów Włókienniczych i Analizy Instrumentalnej Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w Łodzi jednoznacznie wykazały, iż z metalowych elementów swetra (zatrząsków) uwalnia się nikiel w ilości 2,01 $\mu\text{g}/\text{cm}^2/\text{tydzień}$ oraz 1,16 $\mu\text{g}/\text{cm}^2/\text{tydzień}$, co świadczy o niezgodności z załącznikiem nr 11 do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 6 kwietnia 2004 roku w sprawie bezpieczeństwa i znakowania produktów włókienniczych, który stanowi, iż nikiel nie może być stosowany jako powłoka w akcesoriach i dodatkach w produktach włókienniczych. Wskazane nieprawidłowości mogły mieć wpływ na bezpieczeństwo użytkownika ze względu na możliwość zatrucia organizmu człowieka niklem.

Wprowadzenie na rynek swetra damskiego – model 31/08 przez stronę postępowania stanowi naruszenie art. 10 ust. 1 ustawy o ogólnym bezpieczeństwie produktów, zgodnie z którym producent jest zobowiązany wprowadzać na rynek wyłącznie produkty bezpieczne. Zgodnie z art. 33a ust. 2 pkt 2 ustawy o ogólnym bezpieczeństwie produktów za wprowadzenie na rynek produktu niespełniającego wymagań bezpieczeństwa organ nadzoru może, w drodze decyzji, nałożyć na producenta lub dystrybutora karę pieniężną w wysokości do 100 000 zł.

W opinii organu nadzoru argumenty, na które powołuje się strona postępowania, nie mogą też stanowić podstawy do odstąpienia od wymierzenia kary. Kara pieniężna, o której mowa w art. 33a ust. 2 pkt 2 ustawy o ogólnym bezpieczeństwie produktów jest bowiem nakładana za samo wprowadzenie na rynek produktu niebezpiecznego. Fakt, że strona postępowania w momencie wprowadzenia na rynek swetra damskiego – model 31/08 nie była świadoma, że w/w produkty nie są bezpieczne, nie może stanowić podstawy do uchylenia nałożonej kary, świadczy on bowiem jedynie o tym, że strona postępowania nie dołożyła należytej staranności, aby zapoznać się z obowiązującymi regulacjami prawnymi dotyczącymi bezpieczeństwa tego typu produktów. Działalność strony postępowania ma charakter profesjonalny (zawodowy), co oznacza, że konsumenci mają prawo oczekiwać, iż wprowadzane przez tego przedsiębiorcę na rynek produkty będą spełniały wymagania bezpieczeństwa. Dołożenie należytej staranności, aby wprowadzane na rynek produkty były bezpieczne stanowi obowiązek przedsiębiorcy. Ponadto, na producencie ciąży obowiązek zminimalizowania niebezpieczeństwa wiążącego się z korzystaniem przez konsumenta z danego produktu, co może osiągnąć poprzez m. in. usunięcie z produktu elementów najbardziej szkodliwych dla człowieka i zastąpienie go innymi elementami mniej niebezpiecznymi. W każdym wypadku ocena czy dany produkt jest bezpieczny należy do producenta, który w oparciu o wiedzę naukową, techniczną oraz doświadczenie życiowe powinien przeanalizować potencjalne niebezpieczeństwa związane z wytwarzanym przez niego produktem. Ocena ta winna być zindywidualizowana i powinna uwzględniać nie tylko skład chemiczny produktu, ale również jego opakowanie czy zasady korzystania, oraz możliwość jego oddziaływania przy zetknięciu z innymi produktami, w tym wypadku zatrząskami. Dodatkowo producent ma obowiązek kontroli procesów

produkcji i stałego monitorowania rynku oraz odnotowywania wszelkich nieprawidłowości. Jest to o tyle istotne, iż w fazie projektowania i badania produktu przed jego wprowadzeniem do obrotu nie zawsze możliwe jest określenie wszystkich potencjalnych niebezpieczeństw związanych z użytkowaniem produktu, zwłaszcza, że część z nich może powstawać wskutek oddziaływania z innymi produktami.

Art. 33a ust. 4 ustawy o ogólnym bezpieczeństwie stanowi, że wysokość kary ustala się uwzględniając w szczególności stopień oraz okoliczności naruszenia obowiązków.

Sweter damski – model 31/08, którego dotyczyło postępowanie prowadzone w stosunku do przedsiębiorcy „DIANA-STYL” spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Sulechowie, stwarzał zagrożenie dla konsumentów ze względu na uwalnianie się niklu z metalowych elementów swetra (zatrząsków). Wskazane nieprawidłowości mogły mieć wpływ na bezpieczeństwo użytkownika ze względu na możliwość zatrucia organizmu człowieka niklem. Ponadto, w toku postępowania w sprawie ogólnego bezpieczeństwa produktu strona postępowania nie podjęła współpracy z Prezesem UOKiK - nie przekazała listy dystrybutorów, którym sprzedała sweter i nie przedstawiła ich oświadczeń o nieposiadaniu na stanie magazynowych produktu ani faktur korygujących VAT świadczących o zwrocie produktu. Fakt ten spowodował narażenie zdrowia i życia konsumentów na niebezpieczeństwo wyrządzenia przez niebezpieczny produkt znacznej szkody lub spowodowanie trudnych do odwrócenia skutków, gdyż uniemożliwił stronie postępowania natychmiastowe wycofanie produktu z rynku wskutek niemożności identyfikacji potencjalnych odbiorców.

W toku postępowania Prezes UOKiK uwzględnił wagę naruszenia przez stronę postępowania przepisów o ogólnym bezpieczeństwie produktów – bowiem zgodnie z ustawą o ogólnym bezpieczeństwie, za czyn popełniony przez stronę Prezes UOKiK może nałożyć karę do 100 000 zł – a także rozważył okoliczności wskazane przez stronę, jako istotne dla rozstrzygnięcia. Prezes UOKiK uznał, że kara określona w sentencji decyzji nr DNR-1/90/2009 z dnia 16 września 2009 r. jest adekwatna do stwierdzonych naruszeń, spełni swój skutek prewencyjny i skłoni przedsiębiorcę do nienaruszania przepisów z zakresu ogólnego bezpieczeństwa produktów.

Zgodnie z art. 138 Kodeksu postępowania administracyjnego, organ odwoławczy wydaje decyzję, w której:

- 1) utrzymuje zaskarżoną decyzję w mocy, albo
- 2) uchyla zaskarżoną decyzję w całości albo w części i w tym zakresie orzeka co do istoty sprawy bądź uchylając tę decyzję – umarza postępowanie pierwszej instancji, albo
- 3) umarza postępowanie odwoławcze.

Prezes UOKiK nie dopatrył się w niniejszej sprawie przesłanek, które przemawiałyby za uchyleniem decyzji. Należy również podkreślić, że z orzecznictwa NSA wynika powinność obywateli co najmniej podstawowej orientacji w przepisach prawnych. Zakres wymaganej wiedzy jest zróżnicowany – nie ulega wątpliwości, że lepsza znajomość prawa jest oczekiwana od osoby prowadzącej działalność gospodarczą w określonej dziedzinie – powinna ona być zorientowana w przepisach prawnych regulujących tę działalność w stopniu wystarczającym do jej poprawnego prowadzenia (wyrok NSA OZ w Gdańsku z 29 listopada 2000 r., I SA/Gd 1185/98). Strona postępowania spełnia te kryteria, a pomimo tego swoim zachowaniem polegającym na niedołożeniu należytej staranności, aby zapoznać się z obowiązującymi regulacjami prawnymi dotyczącymi bezpieczeństwa tego typu produktów, wprowadziła na rynek produkt będący zagrożeniem dla zdrowia i życia konsumentów. Ponadto, zgodnie z art. 7 Kodeksu postępowania administracyjnego, w toku postępowania Prezes UOKiK powinien mieć na względzie interes społeczny i słuszny interes obywateli. Biorąc pod uwagę obowiązujące regulacje prawne, przy rozpatrywaniu tej sprawy należy zatem wziąć pod uwagę uzasadniony interes publiczny – interesem tym w niniejszej sprawie jest zdrowie i życie obywateli, którzy poprzez używanie produktu mogą narazić się na niebezpieczeństwo wyrządzenia znacznej szkody lub spowodowania trudnych do odwrócenia skutków. Nieświadomość oraz niedołożenie przez stronę postępowania należytej staranności w odniesieniu do choćby podstawowej orientacji w przepisach prawnych dotyczących bezpieczeństwa wprowadzanego na rynek produktu, nie mogą zatem przeważać nad wskazanym wyżej interesem publicznym.

W związku z powyższym, Prezes UOKiK uznał, po dokonaniu ponownej analizy zgromadzonego w niniejszej sprawie materiału dowodowego oraz uwzględnieniu okoliczności wskazanych przez stronę w toku postępowania odwoławczego, zarówno pod kątem oceny legalności, jak i celowości wydanego rozstrzygnięcia, że decyzja nr nr 90/2009 z dnia 16 września 2009 r. była prawidłowa, a tym samym brak jest podstaw do jej uchylenia.

W związku z powyższym, Prezes UOKiK orzekł jak w sentencji.

Pouczenie:

Zgodnie z art. 53 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. Nr 153, poz. 1270 z póź. zm.) od niniejszej decyzji przysługuje skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie. Skargę należy wnieść w terminie 30 dni od dnia doręczenia decyzji, za pośrednictwem Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów.

Otrzymuje:

„DIANA-STYL” sp. z o.o.
ul. Kamienna 23
66-100 Sulechów